

NOVICE IZ STROKE NEWS FROM THE FIELD

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

GEODETSKA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

NOVICE GEODETSKE UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE

DIGITALNA PREOBRAZBA, PODATKI IN UMETNA INTELIGENCA NA ZAHODNEM BALKANU

V Skopju je od 9. do 11. decembra 2021 potekala delavnica z naslovom Digitalna preobrazba, podatki in umetna inteligenca na zahodnem Balkanu. V sodelovanju z Mednarodno organizacijo za prehrano in kmetijstvo (FAO) ter Odborom Organizacije združenih narodov za globalno upravljanje prostorskih podatkov (UN GGIM) ter Univerzo Cirila in Metoda iz Skopja jo je organiziral generalni direktorat Skupnega raziskovalnega središča (DG JRC) pri Evropski komisiji. Na povabilo organizatorja se je delavnice, v vlogi predsedujočega izvršilnemu odboru evropskega regionalnega odbora Združenih narodov za globalno upravljanje prostorskih informacij (UN GGIM Evropa), udeležil tudi generalni direktor slovenske geodetske uprave.

Slika 1: Generalni direktor geodetske uprave Tomaž Petek (vir: GURS).

Predstavniki Evropske komisije v Skopju Julian Vassallo je spregovoril o nedavno odprtem programu z naslovom EU Global Gateway, ki je nova evropska strategija za spodbujanje pametnih, čistih in varnih povezav v digitalnem, energetskem in prometnem sektorju ter za krepitev zdravstvenih, izobraževalnih in raziskovalnih sistemov po vsem svetu. Institucije in države članice EU bodo za naložbe v navedene

sektorje skupaj namenile do 300 milijard evrov. Poudaril je tudi pomen pristopa Severne Makedonije k programu Horizon 2020 (Obzorje 2020). Minister za informacijsko družbo Severne Makedonije Jeton Shaqiri je v nagovoru udeležencem poudaril pomen digitalne preobrazbe, ki v okviru strategije za reformo javne uprave poteka tudi v Severni Makedoniji. Tomaž Petek je predstavil prispevek na temo digitalne preobrazbe in uporabe umetne inteligence pri učinkovitem upravljanju prostorskih podatkov.

Sledila so številna predavanja in predstavitve o praktičnih primerih uporabe umetne inteligence v procesu digitalne preobrazbe na različnih področjih. Skupna ugotovitev vseh razpravljavcev je bila, da je umetna inteligenca že globoko prisotna v vsakodnevnih procesih in da jo najpogosteje uporabimo za večjo konkurenčnost in učinkovitost organizacij. Umetna inteligenca je že postala strateški dejavnik za ustvarjanje trajne rasti in zagotavljanje konkurenčne prednosti. Največji izziv je uvajanje sprememb, ki so v organizacijski strukturi, vodstveni kulturi in naložbah potrebne za razvoj posameznih veščin in spretnosti, na način, da se lahko zaposleni prilagodijo temu globalnemu trendu.

PROGRAM DELA DRŽAVNE GEODETSKE SLUŽBE ZA LETO 2022

Vlada je na 326. dopisni seji dne 10. februarja 2022 sprejela Program dela državne geodetske službe za leto 2022. V programu so opredeljene vse naloge, ki jih bo geodetska uprava izvajala s sredstvi iz sprejetih sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2022 (DP2022-A). Podrobneje so opisane naloge, ki jih bo geodetska uprava v letu 2022 oddala v izvedbo zunanjim izvajalcem na podlagi postopkov javnega naročanja. Enako kot v preteklih programih je veliko pozornosti namenjene posodobitvi evidentiranja nepremičnin ter razvoju celovitega nepremičninskega sistema in nacionalne prostorske podatkovne infrastrukture z namenom zagotavljanja podatkov in storitev vsem uporabnikom, zlasti za podporo izvajanja politike urejanja prostora in okolja, zemljiške in kmetijske politike ter učinkovitega gospodarjenja z nepremičninami.

V Operativnem programu za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 (CCI 2014SI-16MAOP001) je za drugo prednostno os napisana zaveza za zagotovitev večje preglednosti in učinkovitosti pri urejanju prostora, graditvi objektov in upravljanju nepremičnin. Za uresničitev tega cilja sta geodetska uprava ter ministrstvo za okolje in prostor v tej finančni perspektivi pripravila več povezanih projektov, združenih v *Program projektov eProstor* (eProstor), katerega izvajanje se zaključuje v letu 2022.

PREVERJANJE MODELOV VREDNOTENJA

Geodetska uprava Republike Slovenije je, kot organ vrednotenja na podlagi 10. člena Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin (ZMVN-1), dolžna vsaki dve leti preveriti modele vrednotenja. Geodetska uprava pri tem ugotavlja, da modeli, določeni z Uredbo o določitvi modelov vrednotenja nepremičnin, ki je bila sprejeta v marcu 2020 in se je začela uporabljati 1. aprila 2020, niso več skladni z merili, ki jih določa ZMVN-1. Zato je treba vse prilagoditi novemu stanju na trgu nepremičnin ter jih določiti na novo.

Postopek določanja modelov je sestavljen iz več sklopov strokovnih aktivnosti, ki se bodo izvajali, kot sledi:

1. Urad za množično vrednotenje nepremičnin bo, skladno s 14. členom ZMVN-1, od januarja do aprila 2022 oblikoval osnutke vseh sedemnajstih modelov vrednotenja. Novi modeli bodo odražali

- stanje na trgu nepremičnin na dan 1. januarja 2022 in bodo oblikovani v skladu z merili, določenimi v ZMVN-1.
2. Tako oblikovane osnutke modelov bo urad posredoval v obravnavo strokovni javnosti ter v usklajevanje občinam. Tako se zagotovita preglednost in boljši rezultati množičnega vrednotenja. Sodelovanje strokovne javnosti in usklajevanje z občinami bo potekalo od maja do septembra 2022 v obliki delavnic, na katerih bodo podrobneje predstavljene spremembe in prilagoditve glede na prejšnje modele vrednotenja. Ob upoštevanju stališč in pripomb strokovne javnosti ter občin, ki bodo v skladu z merili določanja modelov vrednotenja v ZMVN-1, bo urad za množično vrednotenje pripravil predlog modelov vrednotenja.
 3. Na podlagi predloga modelov vrednotenja bo urad za množično vrednotenje izvedel poskusni izračun posplošene vrednosti vseh nepremičnin v Sloveniji in ga javno objavil. Predlogi modelov vrednotenja bodo objavljeni na spletu in posredovani občinam, da bodo opravile javno razgrnitev modelov za svoja območja. Organ vrednotenja bo, ob upoštevanju pripomb iz javne razgrnitve, ki izpolnjujejo merila množičnega vrednotenja, pripravil končni predlog modelov vrednotenja nepremičnin ter ga posredoval v obravnavo in sprejetje vladi Republike Slovenije.

NOVICE FAKULTETE ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO UNIVERZE V LJUBLJANI

NAVIDEZNI SPREHOD PO UL FGG

Številni bralci Geodetskega vestnika ste nekoč obiskovali Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo, kasneje pa ste se vanjo vračali poredko. Dodatno je k omejitvi obiska pripomogla pandemija v zadnjih dveh letih. No, če vas vendarle zanima, kakšna je fakulteta danes, se lahko po novem po njej sprehodite tudi virtualno. Zakrožite lahko tako po stavbi na Jamovi kot na Hajdrihovi, vstopite lahko v nekatere učilnice in si ogledate dva laboratorija. Virtualni sprehod je dostopen na <https://www.fgg.uni-lj.si/virtualni-sprehod-po-ul-fgg/>, pa tudi na Google Street View.

Eden izmed pogledov navideznega sprehoda po stavbi Fakultete za gradbeništvo in geodezijo.

Vir: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo

NOVO VODSTVO MATIČNE SEKCIJE GEODETOV V IZS

Dne 22. novembra 2021 je potekal volilni zbor matične sekcije geodetov (MSGeo) pri Inženirski zbornici Slovenije. Na njem sta bila izvoljena novo vodstvo in upravni odbor ter člani skupščine IZS. Skladno z novim volilnim pravilnikom so volitve prvič potekale elektronsko in na zborih sekcije (hibridni sistem).

Za predsednika upravnega odbora je bil s 120 glasovi ZA, 9 glasovi PROTI in 17 neopredeljenimi glasovi izvoljen MATEJ PLEŠNAR, inž. geod., ki je tako po dvajsetih letih delovanja sekcije postal tretji predsednik. Matej prihaja iz Ajdovščine in je direktor podjetja DEZIS d.o.o.

Prvič je bilo pri volitvah v upravni zbor sekcije upoštevano regionalno načelo zastopanosti, eden od članov pa je moral biti mlajši od 35 let.

Za člane upravnega odbora MSGeo so bili izvoljeni:

- dr. TILEN URBANČIČ (102¹) – zahodna regija
- MATEJ KOVAČIČ (77) – vzhodna regija
- dr. BOJAN STOPAR (72) – osrednjeslovenska regija
- dr. ALEŠ BREZNIKAR (66) – osrednjeslovenska regija
- mag. ALJAŽ LESJAK (62) – vzhodna regija
- MATJAŽ GRILC (60) – zahodna regija
- ANA COF (51) – mlajša od 35 let

Interese geodetov v skupščini IZS pa bodo v naslednjem štiriletnem obdobju zastopali:

- MATEJ KOVAČIČ (76)
- dr. ALEŠ BREZNIKAR (72)
- dr. BOJAN STOPAR (66)
- ANDREJ HUDOKLIN (65)
- TILEN ČUK (64)
- SIMONA ČEH (63)
- STOJAN BOŠNIK (61)
- MATJAŽ GRILC (59)

Volilna skupščina IZS, na kateri so bili navedeni mandati potrjeni, s čimer je sekcija geodetov lahko formalno pričela delovati pod novim vodstvom, je potekala 20. januarja 2022. Na skupščini IZS je bil za predsednika zbornice ponovno izvoljen mag. Črtomir Remec, poleg volitev funkcionarjev v druge

¹ Število prejetih glasov.

organe zbornice (predsednik skupščine, nadzorni odbor, disciplinski tožilci, disciplinsko sodišče) so bili iz sekcije geodetov izvoljeni:

- namestnika disciplinskega tožilca iz MSGeo sta postala Rok Rutar in Klemen Skube,
- za člane disciplinskega sodišča so bili iz MSGeo izvoljeni Tadej Pfajfar, mag. Peter Golob in Ferid Daca.

UO MSGeo je začel delati takoj po potrditvi mandatov. Sedanja najpomembnejša naloga je, da se članom zagotovi čim uspešnejši prehod na nov informacijski sistem katastra in začetek uporabe novega zakona o katastru nepremičnin. Imenovana ekipa bo v sodelovanju z GIZ-GI in GURS storila največ, kar bo lahko, da se zagotovi ažurno obveščanje članov, poskrbi za organizacijo kakovostnih izobraževanj ter dejavno sodeluje pri sprejemanju pravilnikov in navodil.

Ob tej priložnosti se novo vodstvo zahvaljuje dosedanjemu predsedniku sekcije ter preostalim članom upravnega odbora in drugih organov, ki so svojim delom in angažiranostjo zagotovili uspešno izvedbo vseh nalog, za katere sta zbornica in sekcija zadolženi na podlagi javnih pooblastil (strokovni izpiti, obvezna izobraževanja, disciplinski postopki, strokovni nadzori). Poleg navedenih so k ugledu stroke in zagotavljanju ustrezne kakovosti inženirskih storitev prispevali še z drugimi dejavnostmi, kot so e-izobraževanja, desetletno neprekinjeno delovanje Geobloga, izdaja smernic, priprava tehničnih specifikacij, navodil, priprava cenika ... S prenovljeno gradbeno, prostorsko in katastrsko zakonodajo sekcija geodetov še bolj uveljavlja svoje poslanstvo in kompetence v okviru inženirske zbornice pa tudi drugih strok in deležnikov, ki delujejo na navedenih področjih.

V obdobju 2022–2025 želimo v sekciji posebno pozornost posvetiti področju GeoBima. Dejavno raziskujemo, kje lahko kot stroka sodelujemo pri izgradnji virtualnega načrta/modela, namenjenega za gradnjo in celotno življenjsko obdobje objekta. Pozivamo vse geode, ki že delujejo na področju GeoBima, naj se s svojimi izkušnjami in projekti pridružijo delovni skupini sekcije, ki bo delovala na tem področju.

Zapisali:

Matej Plešnar
Predsednik MSGeo
DEZIS d.o.o.
matej.plesnar@dezis.si

Matej Kovačič
Član UO MSGeo
Geodetski zavod Celje, d.o.o.
matej.kovacic@gz-ce.si

mag. Aljaž Lesjak
član UO MSGeo
GEOFOTO d.o.o.
aljaz.lesjak@geofoto.si